

Toelichting op aanvraag Wet natuurbescherming

Bergsche Maas Innamepompstation

Onderwerp: Toelichting aanvraag Vergunning Wet natuurbescherming Bergsche Maas
Innamepompstation
Behandeld door: Mariëlle Cats/Paul Moens
Datum: 21-12-2017
Afdeling: Projects & Operations Support
Projectnummer: PR003312

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding Nieuw Innamestation Bergsche Maas	3
1.2	Procedure en benodigde vergunningen Pompstation Bergsche Maas	4
1.3	Aanvraag Wet natuurbescherming	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Omgeving van de inrichting	7
2.1	Omgeving	7
2.2	Nut en noodzaak aanleg innamepompstation Bergsche Maas	8
3	Natura 2000	10
3.1	Beschrijving voorgenomen project/de andere handeling	10
3.2	Toelichting mogelijke effecten a.g.v. stikstofdepositie op Natura2000-gebieden	11
3.3	Mogelijke overige effecten Natura2000-gebieden	14
4	Beschermde plant- en diersoorten	16
4.1	Aanwezige soorten	16
4.2	Ecologische inventarisatie	16
4.3	Motivatie wettelijk belang	16
4.4	Andere bevredigende oplossingen (alternatieven)	16
4.5	Mitigatie	18
5	Vellen van een houtopstand en ontheffing herplantplicht	19
5.1	Doorgeschoten griend op de St. Jansplaat	19
5.2	"Bos" Fortunapolder en rondom pompstation Bergsche Maas	19

BIJLAGEN

- Bijlage 5: Milieueffectrapport Innamepompstation Bergsche Maas, Kybys, d.d. 20 december 2017
- Bijlage 9-4: Realisatie-activiteiten en –planning leidingen
- Bijlage 11-1: Bouw innamestation Bergsche Maas - faseringsplan
- Bijlage 26: Natuurtoets innamepompstation Bergsche Maas, Bureau Waardenburg d.d. 18 december 2017
- Bijlage 27: Natuurtoets en voortoets innamepompstation Bergsche Maas, Witteveen & Bos, 13 september 2013
- Bijlage 30: Memo MER innamepompstation –stikstofdepositie Sweco d.d. 5 december 2017
- Bijlage 30A: AERIUS_bijlage_20171205073011_S5xp6omRzhoo (basis + maatregel stage4) d.d. 5 december 2017
- Bijlage 34: Inrichtingsplan Fortunapolder en St. Jansplaat, Bureau Waardenburg d.d. 14 december 2017
- Bijlage 38: Verzoek Gedeputeerde Staten Noord-Brabant toepassen hardheidsclausule
- Bijlage 39 1 Verklaring toestemming Staatsbosbeheer d.d. 18 december 2017
- Bijlage 42 SOORTENLIJST Wet natuurbescherming_19_dec_2017

1 Inleiding

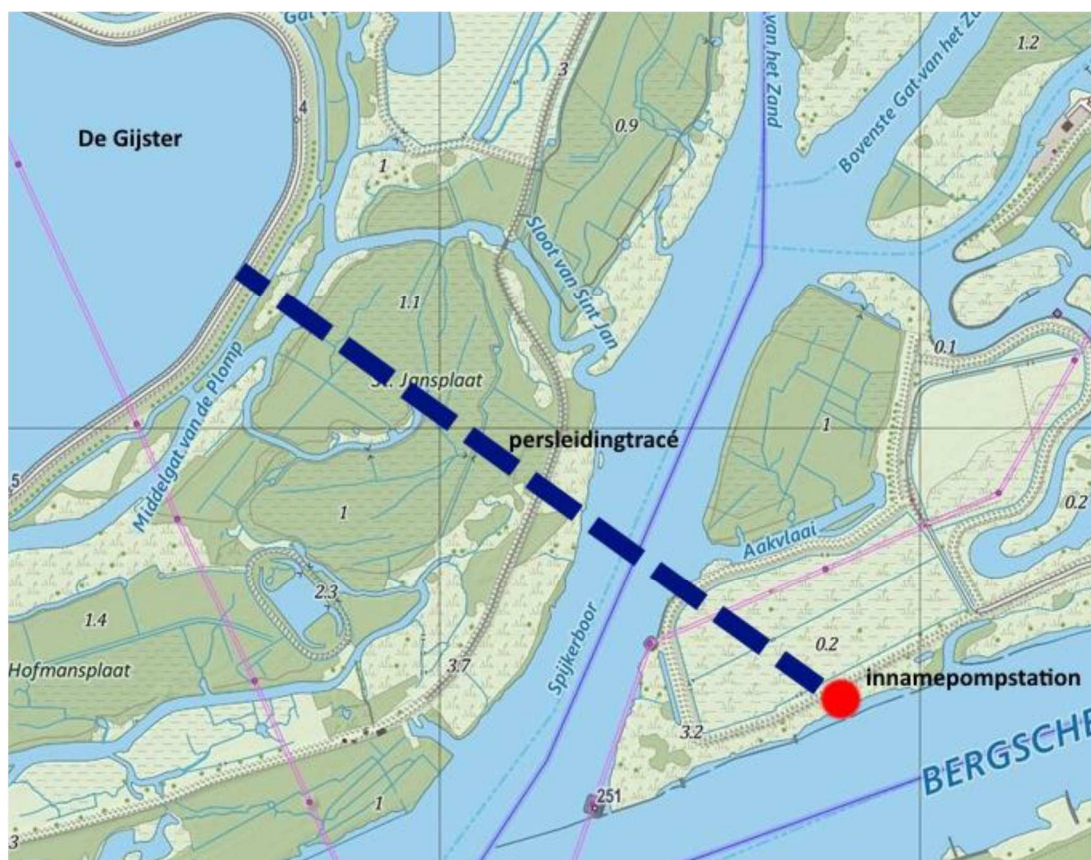
Deze toelichting hoort bij de aanvraag Wet natuurbescherming voor het nieuwe Innamestation Bergsche Maas.

1.1 Aanleiding Nieuw Innamestation Bergsche Maas

Het huidige innamepompstation Kerkslot bij het spaarbekken De Gijster uit 1979 is niet toekomstbestendig. Het heeft onvoldoende capaciteit om het spaarbekken op tijd weer te vullen in de natte maanden, een selectief inname beleid te voeren en om aan een toekomstige afzet te voldoen. Daarnaast is er door de realisatie van een nieuw pompstation aan de oostkant van De Gijster verdere optimalisatie mogelijk.

Evides heeft in 2014 het oorspronkelijke plan "Innamepompstation Spijkerboor" middels een innamekanaal uit de zijarm van de Maas naar het spaarbekken met innamepompstation in de dijk, onderzocht. Na verdere analyse is de alternatievenstudie in 2015 heroverwogen. Een innamepompstation aan de Bergsche Maas met een leidingtracé is kwalitatief de beste optie en heeft de meeste kans van slagen in het natuurgebied waar het spaarbekken zich bevindt.

De voorgenomen activiteit 'Innamepompstation Bergsche Maas' bestaat uit de bouw van een innamepompstation en de aanleg van 3 transportleidingen van het pompstation naar het spaarbekken De Gijster, inclusief de daarvoor benodigde voorzieningen (veerstoep, toegangsweg, ruimte voor onderhoud, metingen) aan de noordoever van de Bergsche Maas in de Fortunapolder. Het innamepompstation wordt direct geplaatst aan de oever van de Bergsche Maas.

Afbeelding 1: Overzichtskartaal; leidingtracé en innamepompstation

Vanuit het innamepompstation zal het water middels de transportleidingen naar De Gijster gepompt worden. Van de drie leidingen zal er 1 redundant zijn. De diameter per leiding bedraagt 2,1 m, waarbij de transportsnelheid in de leiding 1,5 – 2 m/s bedraagt. De transportleidingen worden aangelegd door het ingraven in de plaatselijke bodem en zullen over het gehele tracé bedekt zijn met grond. De diepteligging wordt bepaald door de draagkrachtige zandlaag (ca. NAP -5 m) en de diepte van de vaargeul in het Spijkerboor. De vrijkomende grond uit de aanleg sleuf wordt grotendeels weer gebruikt ter aanvulling van de sleuf. Delen van het tracé zullen niet volledig tot oorspronkelijk maaiveld worden aangevuld om de gewenste natuurinrichting creëren conform het inrichtingsplan.

Het uitgangspunt is om het innamepompstation Bergsche Maas gezien vanaf de Biesboschzijde te integreren in het lokale landschap, maar de waterwinfunctie gezien vanaf de rivier de Bergsche Maas ook architectonisch te benadrukken. Het natuurgebied wordt daarbij zoveel mogelijk ontzien. Verreweg de meeste verstoring en aantasting van de habitat en soorten zal tijdelijk van aard zijn. Daarnaast zal in de directe omgeving bij de herinrichting zoveel mogelijk worden aangesloten bij de gewenste natuurdoeltypen waardoor een kwalitatieve verbetering kan worden bereikt. Overige hinder (recreatie, scheepvaart, bewoners, bedrijven etc.) wordt tijdens de realisatie zo veel mogelijk beperkt.

1.2 Procedure en benodigde vergunningen Pompstation Bergsche Maas

Op 29 juni 2016 is door Evides (F. Woltjer), Kybys (R. Vernooij-Oostveen), Gemeente Werkendam (mw. A. Boterblom) en Gemeente Drimmelen (dhr. G. van Tiel) de vergunningprocedure en het bevoegd gezag voor m.e.r. besproken.

Procedure:

Voor het gehele project wordt één projectafwijkingsprocedure doorlopen; er wordt een uitgebreide afwijkingsprocedure gevoerd (uitgebreide omgevingsvergunning). Hiermee wordt de planologische afwijking tegelijkertijd met de overige benodigde vergunningen geregeld. Een bestemmingsplanherziening is dan niet noodzakelijk. Deze procedure is per e-mail bevestigd door mw. A. Boterblom (Werkendam, 23-9-2016), waarbij zij aangaf dat dit bestuurlijk is besproken met Drimmelen.

Bevoegd gezag:

Werkendam zal optreden als (coördinerend) bevoegd gezag. Dit is bevestigd door mw. A. Boterblom (Werkendam, e-mail 4-7-2016), waarbij dit is toegelicht op basis van Artikel 2.4 lid 1 en lid 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dhr. G. van Tiel (Drimmelen, e-mail 30-6-2016) geeft aan dat Drimmelen zich erin kan vinden dat de gemeente Werkendam voor de vergunningverlening optreedt als bevoegd gezag.

Hierbij wordt tevens door aanvrager opgemerkt dat in 2009 de beslissingsbevoegdheid inzake de [toenmalige] Wet Milieubeheer door de gemeente Drimmelen overgedragen is aan Werkendam (brief gemeente Drimmelen, 10-2-2009, Hoofd afdeling Grondgebied Milieu en ROV, behandeld door mw. Y. de Nijs). Hierin is aangegeven dat voortaan bij 1 gemeente namelijk Werkendam een bouw- en milieuvergunning aangevraagd dient te worden.

De volgende vergunningen zullen door Waterwinning Brabantse Biesbosch aangevraagd worden voor de realisatie van Pompstation Bergsche Maas:

1. Omgevingsvergunning
Omdat we in de Fortunapolder een innamestation (inclusief leidingen tussen pompstation en bekken) bouwen is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Bevoegd gezag voor deze vergunning is gemeente Werkendam.
2. Watervergunning (aangevraagd via de Omgevingsvergunning)
Voor de bouw van het innamestation is een watervergunning nodig voor diverse redenen:
 - We bouwen in een stroom voerend gebied,
 - We nemen oppervlaktewater in (toetsing vanuit kaderrichtlijn water),

- We gebruiken Rijkswaterstaatswerken,
 - Ook maken we gebruik van een primaire waterkering.
- Met het Bevoegd Gezag is afgesproken om de Watervergunning als onderdeel van de Omgevingsvergunning aan te vragen.
3. Vergunning Wet natuurbescherming (niet aangevraagd via de Omgevingsvergunning)
De locatie waar de werkzaamheden uitgevoerd worden is gelegen in 'Natura-2000' gebied 'De Biesbosch'. We hebben besloten de aanvraag Wet natuurbescherming los van de omgevingsvergunning in te dienen. Bevoegd gezag voor deze vergunning is provincie Noord-Brabant. De uitvoering gebeurt door de Omgevingsdienst Brabant-Noord.
 4. Ontgrondingsvergunning
De bodem wordt tijdelijk verlaagd om de transportleidingen aan te brengen en hiervoor is een ontgrondingsvergunning noodzakelijk. Bevoegd gezag is de provincie Noord-Brabant en de behandeling van de vergunningsaanvraag wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Zuid - Oost Brabant.
 5. Ontheffing stiltegebied
Voor onze activiteiten binnen het stiltegebied zullen we een ontheffing aanvragen bij de provincie Noord-Brabant.
 6. Ontheffing werken nabij of onder hoogspanning
In de Fortunapolder kruist het leidingtracé een hoogspanningstraject van Tennet. Op dit hoogspanningstraject is een zakelijkrecht van toepassing. Dit betekent dat we bij Tennet toestemming zullen vragen om te werken onder deze hoogspanningslijnen.
 7. Natuur Netwerk Nederland
Door de aanleg van het pompstation Bergsche Maas gaat ca. 1500 m2 permanent verloren door de aanleg van de veerstoep en het pompstation (zie bijlage 26 natuurtoets). In het eerste kwartaal van 2018 zal Evides afspraken maken met provincie Noord-Brabant over financiële compensatie.

Naast de door Waterwinning Brabantse Biesbosch aan te vragen vergunningen/ontheffingen zal de aannemer de volgende meldingen/aanvragen doen:

1. Melding besluit bodemkwaliteit
Zodra de aannemer van onze werkzaamheden start met het uitvoeren van de grondwerken, zal deze op basis van het Besluit bodemkwaliteit, 5 dagen vooraf een melding moeten doen.
2. Ontheffing scheepvaartverkeerswet
In verband met het mogelijk vervoer over water van materialen en de ontgraven gronden, is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen bij Rijkswaterstaat in het kader van de scheepvaartverkeerswet. Dit zal door de aannemer uitgevoerd worden.

1.3 Aanvraag Wet natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet is er ter bescherming van dieren en planten. Veel verschillende planten- en diersoorten zorgen ervoor dat de natuur tegen een stootje kan. Sommige soorten, zoals vleermuizen, gierzwaluwen en steenuilen zijn kwetsbaar. In een dichtbevolkte samenleving als Nederland is daarom goede natuurbescherming belangrijk. Wanneer het met de natuur goed gaat, is er ook meer ruimte voor economische en andere maatschappelijke activiteiten. De locatie waar wij de werkzaamheden zullen uitvoeren zijn gelegen in 'Natura-2000' gebied De Biesbosch.

Waterwinning Brabantse Biesbosch heeft besloten de aanvraag voor de Wet natuurbescherming apart in te dienen en niet te koppelen aan de aanvraag van de Omgevingsvergunning. De redenen hiervoor zijn:

- Het zo snel mogelijk reserveren van ontwikkelingsruimte voor de stikstofdepositie
- De ervaringen bij De Gijster dat de Verklaring van geen bedenkingen m.b.t. Wet natuurbescherming tot vertraging heeft geleid voor de gehele vergunning.

Waterwinning Brabantse Biesbosch vraagt het volgende aan:

- Vergunning Wet natuurbescherming Natura 2000 mogelijke effecten a.g.v. stikstofdepositie op Natura2000-gebieden

- WBB verzoekt Gedeputeerde Staten om voor dit project gebruik te maken van de hardheidsclausule en zodoende meer stikstofdepositie toe te staan dan 3,00 mol/ha/jaar. (is apart als bijlage 38 toegevoegd)
- Ontheffing Wet natuurbescherming beschermde planten en dieren voor de bittervoorn, de kleine en grote modderkruiper, snor, rietzanger, blauwborst en Noordse woelmuis (zie bijlage 42 Exceltabel soorten d.d. 19 december 2017).
- We doen een melding Wet natuurbescherming "Vellen van een houtopstand" en vragen ontheffing voor herplantplicht voor 2 ha doorgesloten griend op de St. Jansplaat en struweel in de Fortunapolder rondom het pompstation Bergsche Maas.

Mogelijke overige effecten Natura 2000 zijn niet van toepassing. Zie paragraaf 8.1 van de Natuurtoets van Bureau Waardenburg (bijlage 26):

Op grond van de in dit rapport gepresenteerde objectieve gegevens zijn op termijn negatieve effecten als gevolg van het project innamepompstation Bergsche Maas op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uitgesloten, mits de inrichtingsmaatregelen gepresenteerd in Boudewijn & Middelveld (2017) gerealiseerd worden. Er zal dan sprake zijn van hooguit een tijdelijk verlies en uiteindelijk krijgen alle habitattypen en soorten, die beïnvloed worden, te maken met een kwaliteitsverbetering, zoals ook in het Ontwerpbeheerplan Biesbosch wordt nagestreefd.

Op 28 november 2017 heeft er overleg plaatsgevonden met mw. Saskia van Dinther en dhr. Ger Leeuwerke over de stikstofdepositie en is afgesproken om voor dit project gebruik te maken van de hardheidsclausule en zodoende meer stikstofdepositie toe te staan dan 3,00 mol/ha/jaar.

Het Inrichtingsplan (bijlage 34) is kortgesloten met Patrick Martens van de provincie Noord-Brabant. Zijn reactie op 14 december 2017 luidde als volgt: *"Ik heb gister met Saskia het inrichtingsplan besproken. Ik heb aangegeven dat uitvoering van het inrichtingsplan, naar mijn mening geen strijdigheid oplevert met instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen, habitatsoorten, vogelrichtlijnsoorten voor dit gebied, ook niet onderling. Ook zie ik geen strijdigheid met het gewenste natuurbeheertype op de ambitiekaart behorend bij het natuurbeheerplan. Voor soorten waarvoor een uitbreidingsdoelstelling geldt wordt met dit inrichtingsplan invulling gegeven aan die uitbreidingsdoelstelling. Dit geldt voor habitatype H6430B Ruigten en zomen (harig Wilgenroosje), evenals Habitatsoort Noordse Woelmuis, die in dit habitatype voorkomt."*

1.4 Leeswijzer

Deze toelichting van de aanvraag Wet natuurbescherming geeft informatie over het project en de tijdelijke werkzaamheden en de effecten op de natuur. De nodige bijlagen (tekeningen en overige documenten) maken onderdeel uit van deze toelichting.

In hoofdstuk 2 zal nader ingegaan worden op de ligging van het plangebied en de directe omgeving en de nut en noodzaak van de realisatie van pompstation Bergsche Maas. Hoofdstuk 3 geeft de nadere informatie die nodig is voor de aanvraag voor de beschermde gebieden. Hoofdstuk 4 geeft de gevraagde informatie voor de beschermde plant- en diersoorten. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de kapmelding.

2 Omgeving van de inrichting

2.1 Omgeving

Hoofdstuk 2 en 3 van het inrichtingsplan (bijlage 34) en de natuurtoets (bijlage 26) beschrijven de omgeving van de inrichting.

Hieronder zijn twee teksten (gedeeltelijk) uit de natuurtoets opgenomen.

2.1 Het project Innamepompstation Bergsche Maas

Plangebied en omgeving

Het plangebied bestaat uit het westelijke deel van de Fortunapolder, een deel van het Spijkerboor, de St. Jansplaat en het Middelgat van de Plomp (figuur 2.1). De Fortunapolder is een door een kade omgeven graslandpolder, die extensief begraasd wordt met Schotse Hooglanders. In de noordelijke helft van de polder loopt een hoogspanningsleiding parallel aan de Bergsche Maas. In het oostelijke en middengedeelte van de polders slaan wilgen op. Aan de noordzijde in de polder is een rietvegetatie aanwezig. De Fortunapolder ligt langs de noordoever van de Bergsche Maas. Parallel aan de oever ligt een stortstenen vooroever.

Het Spijkerboor is een ruim 200 m brede getijdenkreek in de Biesbosch. Langs de ondiepe oevers groeien lokaal waterplanten. De oeverzone langs de westzijde van het Spijkerboor bestaat grotendeels uit een 100 m brede rietzone (figuur 2.4). Alleen waar het leidingentracé aan land komen, is geen riet aanwezig, maar vooral wilgenbos. Het gebied ten westen van het Spijkerboor is de St. Jansplaat. De route van het leidingentracé bestaat hier grotendeels uit doorgeschoten griend, maar ook wordt een kleine kreek gekruist. Parallel aan het Spijkerboor ligt op 125 m van de oever een kade met een wandelpad, waarover ook licht landbouwmaterieel kan rijden (figuur 2.5).

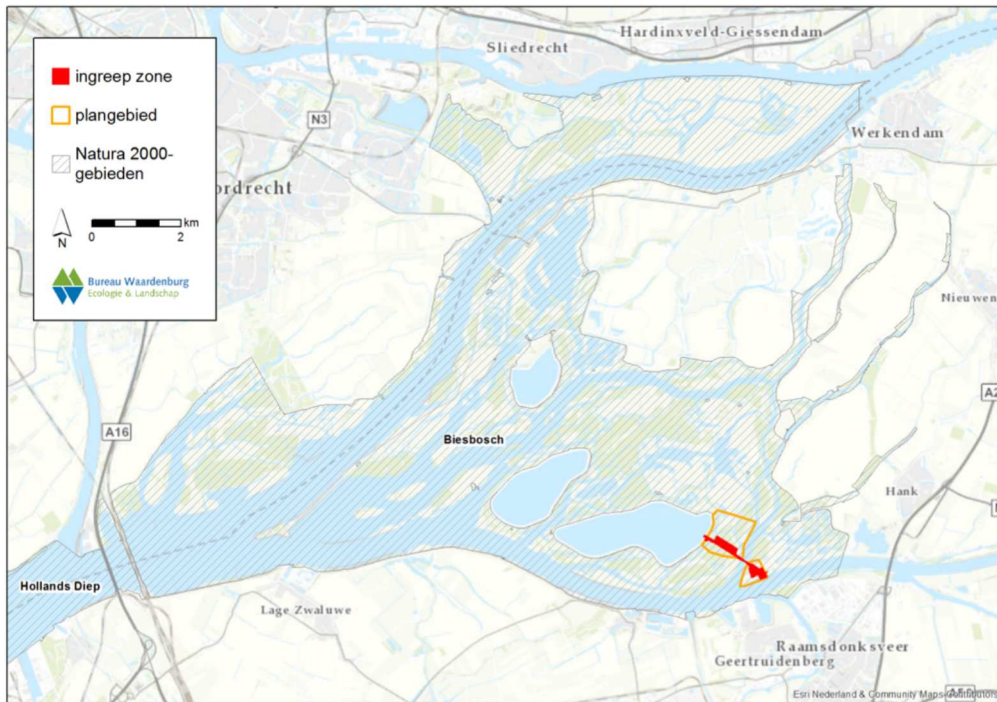
Figuur: De kade aan de oostzijde van de St. Jansplaat.

Het Middelgat van de Plomp is een ongeveer 40 m brede en ongeveer 1,5 m diepe kreek met wilgenbos langs de oevers. Tussen de ringdijk van De Gijster en het wilgenbos langs de oever van het Middelgat van de Plomp is plaatselijk een grazige vegetatie aanwezig en struweel. Onderlangs De Gijster loopt een kwelsloot. De dijk van De Gijster wordt begraasd met Schotse hooglanders.

Het Spijkerboor en het Middelgat van de Plomp worden gebruikt door de recreatievaart.

2.2 De ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het innamepompstation en het persleidingentracé liggen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Biesbosch (figuur 2.11). De Gijster vormt geen onderdeel van het Natura 2000-gebied. Het innamepompstation komt deels in en deels buitendijks langs de oever van de Bergsche Maas te liggen.

Figuur 2.11 Ligging ingreepzone (rood aangegeven), het plangebied (oranje) en de begrenzing van het Natura 2000-gebied Biesbosch.

2.2 Nut en noodzaak aanleg innamepompstation Bergsche Maas

Voor een specifieke en uitgebreide omschrijving van nut en noodzaak wordt verwezen naar de MER, hoofdstuk 2 (bijlage 5).

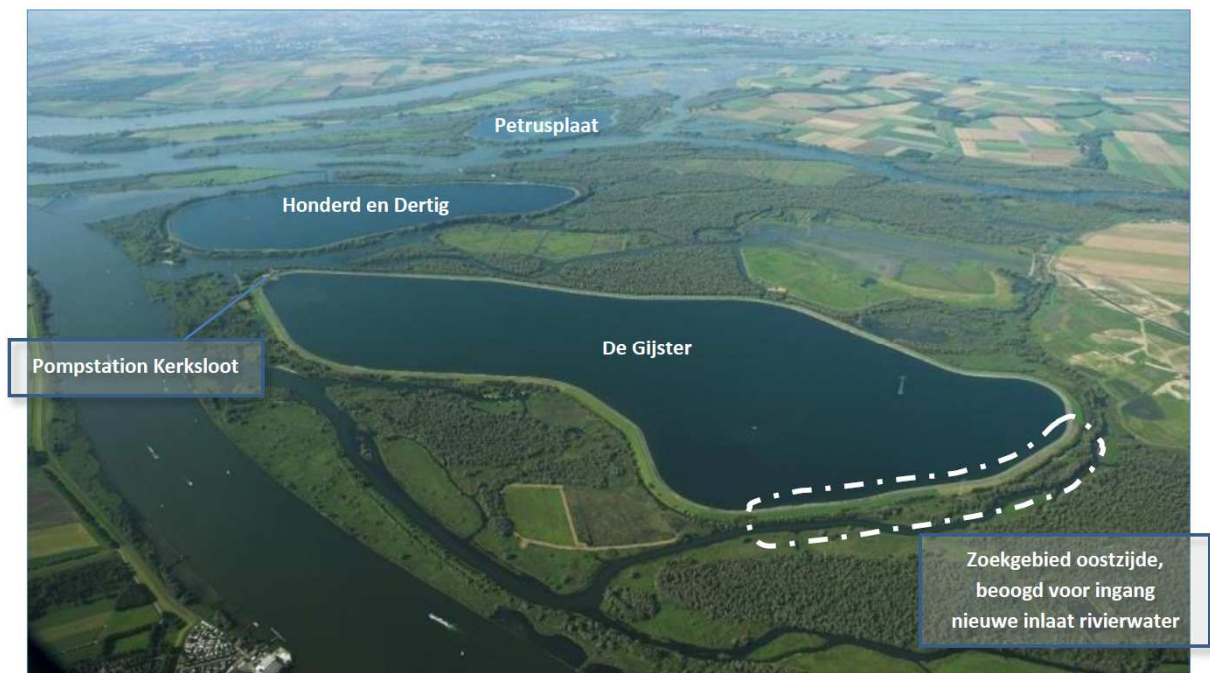
De hoofdfunctie van het Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch is het leveren van voorgezuiverd rivierwater aan drinkwaterleidingbedrijven in zuidwest Nederland. Daartoe wordt selectief water uit de Maas in de drie spaarbekkens gepompt, die in de periode 1969-1979 zijn aangelegd in de Brabantse Biesbosch.

Het bekkensysteem bestaat uit één voorraad- en twee procesbekkens. De waterinname in de bekkens wordt gestaakt als de waterafvoer van de Maas te gering is of als het Maaswater ernstig verontreinigd is. De beide procesbekkens garanderen een minimale verblijftijd van het water in het bekkensysteem. Door het scheppen van optimale voorwaarden voor natuurlijke zelfreinigingsprocessen tijdens het maandenlange verblijf van het water in de bekkens, wordt een indrukwekkende kwaliteitsverbetering bereikt.

Het pompstation Kerkslot, dat in de huidige situatie wordt gebruikt voor de inname van water in De Gijster aan de westzijde van het bekken, is tijdens de aanleg van het bekken oorspronkelijk gebouwd als doorvoerpompstation. Het zou daarnaast incidenteel kunnen worden ingezet als nood-innamepompstation. Het is als zodanig ingezet voordat de aanleg van het bekken De Gijster was voltooid. Na realisatie van bekken De Gijster zou station Kerkslot in principe enkel nog dienst doen als doorvoerpompstation om water vanuit De Gijster naar Honderd en Dertig te transporteren.

In de oorspronkelijke plannen voor het bekkensysteem (jaren '60 vorige eeuw) is om die reden al rekening gehouden met de realisatie van een innamepompstation aan de oostzijde van De Gijster, genaamd Spijkerboor. Het innamepompstation Spijkerboor zou aan de uiterste oostzijde van het bekken geplaatst worden, zodat er een optimale doorstroming, verblijftijd en daarmee gepaard gaande voorzuivering zou ontstaan tussen het in- en uitlaatpunt. Het station Spijkerboor is echter tot op heden nooit gerealiseerd, met name vanwege het feit dat het vierde spaarbekken niet is aangelegd. Op afbeelding 4 is een luchtfoto van de drie geschakeerd gelegen bekkens

weergegeven, met de huidige locatie van de inname (Kerksloot) en het zoekgebied voor de toekomstige inname locatie.

Afbeelding 4: **Huidige en beoogde toekomstige inname locatie**

Het eigenlijke doorvoerpompstation Kerksloot fungeert hierdoor al sinds 1973 onbedoeld tevens als permanent innamepompstation. In eerste instantie tot 1979 voor de inname van water in bekken Honderd en Dertig tijdens de bouw van het bekken De Gijster, en daarna voor inname van water in bekken De Gijster. De hydraulica van station Kerksloot is hier echter niet op gedimensioneerd zodat dit vooral bij lage waterstanden in de Amer tot de nodige knelpunten leidt bij de inname van water. Daarnaast wordt door de ligging en beperkte functionaliteit van pompstation Kerksloot de (vul)capaciteit en voorzuiverende werking van bekken De Gijster niet volledig benut. Tot slot is de huidige innamesystematiek vanwege klimaatveranderingen en verwachte toename van de watervraag niet voldoende toekomstbestendig. Gelet op deze knelpunten heeft Evides het projectvoornemen om een nieuw innamepompstation aan de oostzijde van bekken De Gijster te realiseren.

Bovenstaande knelpunten herbergen tevens doelstellingen voor een robuuste en toekomstbestendige drinkwatervoorziening in zich. Het behalen van de doelstellingen ten aanzien van verbetering van het inname-, voorzuiverings-, en verblijfproces wordt van steeds groter belang voor Evides. De drinkwatervoorziening is geregeld via de Drinkwaterwet. Volgens deze wet dragen bestuursorganen zorg voor een duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening. Dit geldt als een "dwingende reden van groot openbaar belang" bij het uitoefenen van hun bevoegdheden. De bereiding van drinkwater en de kwaliteit ervan zijn in Nederland van een zeer hoog niveau. Door diverse invloeden, waaronder verontreinigingen in het oppervlaktewater en klimaatverandering, staat de kwaliteit van drinkwaterbronnen echter onder druk. De verwachte stijging van de drinkwatervraag noopt daarmee tot extra inspanningen om de drinkwatervoorziening veilig te stellen voor de toekomst. Veiligstelling van de zoetwatervoorziening in de toekomst is onderdeel van het landelijke Deltaprogramma Zoetwater.

3 Natura 2000

3.1 Beschrijving voorgenomen project/de andere handeling

Hoofdstuk 4 van het MER beschrijft de inrichting van de voorgenomen activiteit.

Als planning wordt aangehouden een bouwfase van 1-7-2018 tot 31-12-2021. Hierin is enige marge opgenomen voor onvoorziene vertraging; de actuele realisatieplanningen gaan uit van start in september 2018 en ingebruikname in Q2 2020 met uitloop tot ultimo 2021.

In hoofdstuk 4 van het Inrichtingsplan voor de Fortunapolder en St. Jansplaat (bijlage 34) is de inrichting toegelicht. Hieronder zijn de belangrijkste delen overgenomen.

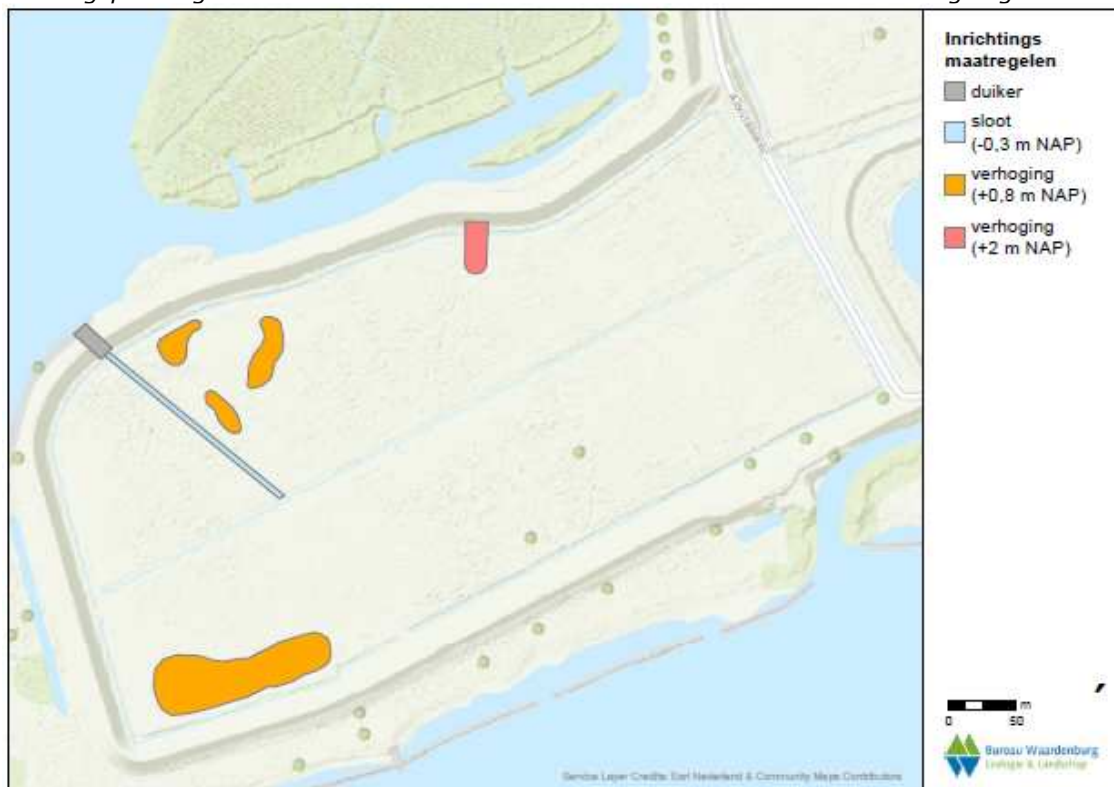
Inleiding paragraaf 4.1 Inrichtingsplan:

Op basis van de ontwikkelingsrichting aangegeven in het ontwerpbeheerplan (DLG & Staatsbosbeheer 2016) en de kenmerken van de verschillende delen van het ingreepgebied worden inrichtingsdoelen geformuleerd voor deze deelgebieden. Dit resulteert uiteindelijk in een voorstel tot inrichting. In de rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen de Fortunapolder en de St. Jansplaat.

Voor het Spijkerboor en het Middelgat van de Plomp wordt herstel van de uitgangssituatie nagestreefd. De geulen en krekens zijn de transportsystemen van het water en daarmee van de dynamiek in de Biesbosch. Het is ongewenst om door inrichtingsmaatregelen in te grijpen in de dynamiek van de geulen en krekens.

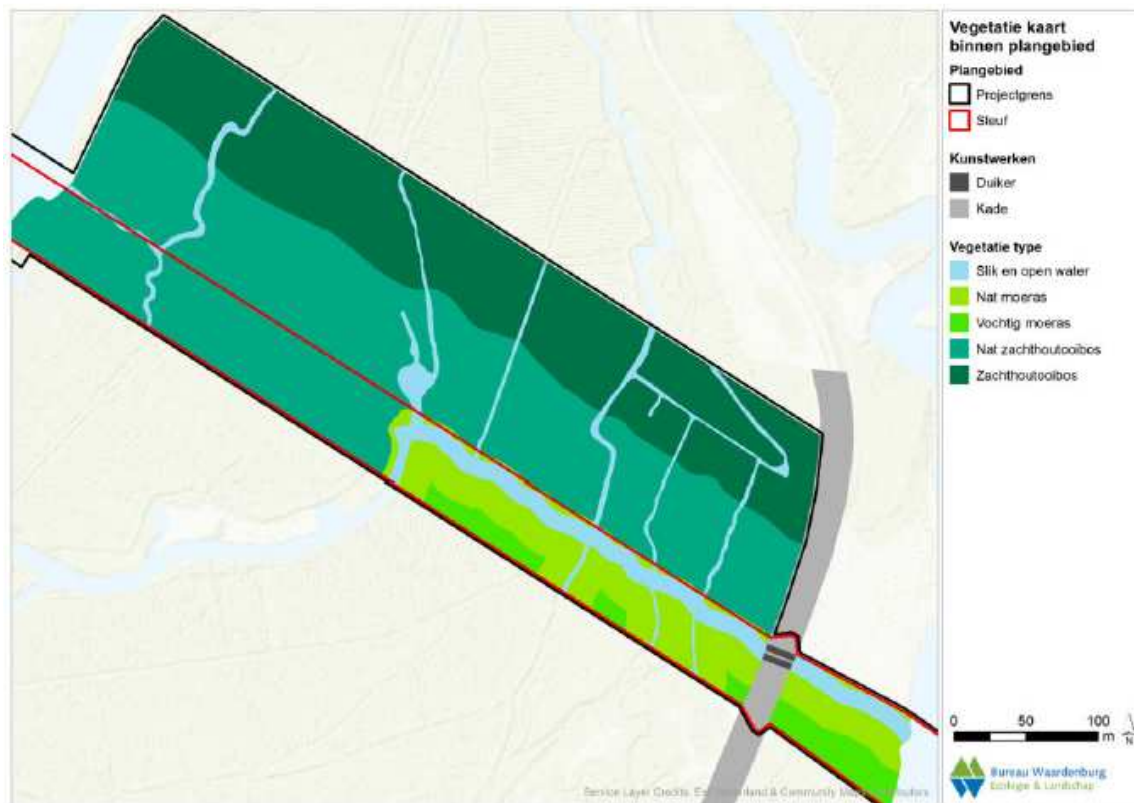
Inrichtingsplan paragraaf 4.2.3 inrichting Fortunapolder:

Figuur 4.6 geeft een overzicht van het gebied na realisatie van de inrichtingswerkzaamheden. Er zijn verhogingen (ongeveer 0,65 ha) in het gebied aangebracht, de hoogspanningsmast is beschermd en er is een duiker met toevoersloot aangelegd.

Figuur 4.6 Voorgestelde inrichtingsmaatregelen in de Fortunapolder. Met rood is de verhoging rond de hoogspanningsmast aangegeven.

Inrichtingsplan paragraaf 4.3.3 St. Jansplaat figuur 4.13

Figuur 4.13 Verwachte vegetatie-ontwikkeling in de werkstrook. De hier weergegeven situatie zal zich pas na een aantal jaren ontwikkeld hebben. Het depot bestaat deels uit nat zachthoutooibos, hoogtezone rond 0,7 m +NAP en deels uit droger zachthoutooibos (de zone 0,8-0,9 m +NAP. De natte ingreepzone bestaat uit 4 zones: 0,7 m +NAP: nat zacht houtooibos, 0,6- <0,7 m +NAP uit vochtig moeras, 0,5-0,6 m +NAP uit nat moeras en <0,5 m +NAP uit slik en open water.

3.2 Toelichting mogelijke effecten a.g.v. stikstofdepositie op Natura2000-gebieden

Evides heeft voor Innamepompstation Bergsche Maas de stikstofdepositie laten bepalen. Voor de beschrijving van het maatschappelijk belang, nut en noodzaak en alternatievenafweging van dit project wordt verwezen naar paragraaf 2.2 en de MER hoofdstuk 2 (bijlage 5).

Deze tekst geeft ten behoeve van de vergunningaanvraag nadere toelichting bij de rapportage op verzoek van Evides door Sweco is opgesteld (bijlage 30).

Er treden geen significante effecten op in de stikstofdepositie ten gevolge van de activiteiten in de gebruiksfase. Deze toelichting richt zich daarom op de realisatiefase.

Na optimalisatie van de uitgangspunten voor de realisatie en waar mogelijk materieel met lage uitstoot te gebruiken, is de conclusie met betrekking tot stikstofdepositie als volgt:

- Er zijn 4 hexagonen met (naderende) stikstofoverbelasting waar de berekende depositie groter is dan 3,00 mol/ha/jaar. De hoogste depositie in deze hexagonen is 5,64 mol/ha/jaar. In deze hexagonen is hiervoor op dit moment voldoende ontwikkelingsruimte aanwezig.
- In de overige hexagonen is ofwel geen sprake van (naderende) stikstofoverbelasting (dit betreft 27 hexagonen, met een maximale depositie van 31,73 mol/ha/jaar) ofwel de depositie is lager dan 3 mol/ha/jaar, ofwel beide.

In de Verordening natuurbescherming staat (o.a.):

Artikel 1.3 lid 1: Gedeputeerde Staten delen bij een toestemmingsbesluit aan een project of andere handeling niet meer dan 3,00 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toe uit segment 2 per PAS-programmaperiode.

Artikel 1.9: Hardheidsclausule. Gedeputeerde Staten kunnen in individuele gevallen deze paragraaf buiten toepassing laten of daarvan afwijken, wanneer onverkorte toepassing ervan voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die onevenredig zijn in verhouding tot de met deze paragraaf te dienen doelen.

Bijlage 38 is een verzoek van WBB aan Gedeputeerde Staten om voor dit project gebruik te maken van de hardheidsclausule en zodoende meer stikstofdepositie toe te staan dan 3,00 mol/ha/jaar. Dit is ambtelijk voorbesproken op 28 november 2017 met mw. Saskia van Dinther en dhr. Ger Leeuwerke. De argumentatie voor het toepassen van de hardheidsclausule is:

- a. Het betreft een project met een groot maatschappelijk belang (drinkwatervoorziening).
- b. De uitgangspunten voor de uitvoeringsmethode zijn geoptimaliseerd om effecten (waaronder stikstofuitstoot) te minimaliseren. Tevens wordt voor grondverzet materieel gebruikt met lage stikstofuitstoot (Stage IV).
- c. Op de St Jansplaat wordt de leeflaag (met stobben) afgevoerd ten behoeve van het baggerwerk en inrichting van het gronddepot. Hierdoor is naast de berekende depositie ook sprake van afvoer van stikstof uit het projectgebied.

Hiernaast wordt ter volledigheid opgemerkt dat in de Natuurtoets (bijlage 26, pagina 59) de effecten van de berekende stikstofdepositie zijn beschouwd. Er is geen negatief effect op de aangewezen habitattypen en diersoorten die afhankelijk zijn van niet-aangewezen habitattypen. Tevens vindt in de definitieve situatie conform het inrichtingsplan (bijlage 34) een kwalitatieve verbetering plaats van het natuurgebied ten opzichte van de huidige situatie, wat meer kansen geeft voor stikstofgevoelige habitattypen en de soorten die daarvan afhankelijk zijn.

Toelichting berekeningen minimaliseren effecten waaronder stikstofdepositie:

Hieronder volgt een nadere toelichting op de berekening en interpretatie van de resultaten.

De berekening van de stikstofdepositie is op verzoek van Evides door Sweco uitgevoerd met AERIUS Calculator 2016L. Hieraan liggen de realisatieplannen van het pompstation en de leidingen ten grondslag (LievenseCSO, Royal Haskoning-DHV). Hierbij zijn in te zetten materieel, vermogen, draaiuren, milieuklasse (emissie-eis), motorbelasting en dergelijke geïnventariseerd. Hieruit volgt de stikstof-emissie, die vervolgens in Aeries is ingevoerd. De realisatieplannen zijn als volgt geoptimaliseerd.

Pompstation:

- De aanvoer van materieel en materiaal zal zo veel mogelijk over water plaatsvinden. Hiertoe wordt een tijdelijke loswal aangelegd.
- Het bovengrondse deel van het gebouw wordt gemaakt uit elders geprefabriceerde onderdelen.

Leidingen:

- Leidingdelen worden elders geprefabriceerd (bijvoorbeeld Moerdijk).
- Aanvoer van de leidingdelen naar het projectgebied vindt plaats over water.
- Assemblage van de delen tot leidingstrengen vindt plaats te Kerksloot, waardoor alleen het drijvend intrekken hiervan in het meest kwetsbare natuurgebied plaatsvindt.
- De sleuf voor de leidingen wordt hydraulisch ontgraven (baggeren) om de bouwtijd zo kort mogelijk te houden waardoor de natuur zich zo vroeg mogelijk kan herstellen.
- Realisatie in den natte sleuf vindt tot zo ver mogelijk in Fortunapolder plaats, waardoor de bemaling beperkt wordt.

De realisatiemethode en -planning zijn naast stikstofdepositie voorts zo goed mogelijk afgestemd op de diverse andere belangen die in dit gebied een rol spelen, waaronder broedseizoen, hoogwaterseizoen, recreatie seizoen, beroepsvaart, bewoners en bedrijven enzovoorts.

Er worden bij de vergunningaanvraag twee Aeries-berekeningen gepresenteerd:

- Basisberekening: betreft de voorgenoemde werkwijze en optimalisaties. De depositie is hierbij gebaseerd op gangbaar materieel, namelijk Stage IIb, EURO5, CCR2.

- Basis + aanvullende maatregel: toepassen van Stage IV voor materieel voor het grondverzet. Dit is weliswaar duurder maar tegenwoordig in de markt redelijkerwijs verkrijgbaar.

De vergunningaanvraag baseren wij op laatstgenoemde, om zo de depositie zo laag mogelijk te krijgen. In de aanbesteding van het project zal van de aannemers geëist worden dat de bijbehorende stikstofuitstoot niet wordt overschreden. Er zal nog nader worden beschouwd of er mogelijkheden zijn om bij de aanbesteding een lagere stikstofdepositie op te nemen in de EMVI-criteria.

In de Tweede wijzigingsregeling Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant is nadere toelichting gegeven op artikel 1.1. en 1.3:

Naderende overbelasting is belasting waarbij de totale stikstofdepositie van maximaal 70 mol per hectare per jaar onder de kritische depositiewaarde wordt genaderd. De genoemde 3,00 mol heeft enkel betrekking op de belasting van de hectares waarbinnen een voor stikstof gevoelig natuurlijke habitat of stikstof gevoelige habitat van een soort voorkomt en waarbij sprake is van een overbelasting van stikstofdepositie of naderende overbelasting.

De resultaten van de berekeningen zijn geanalyseerd.

- Er zijn 4 hexagonen met (naderende) stikstofoverbelasting waar de berekende depositie groter is dan 3 mol/ha/jaar (zie paarse hexagonen in onderstaande figuur). De hoogste depositie in deze hexagonen is 5,64 mol/ha/jaar. In deze hexagonen is hiervoor op dit moment voldoende ontwikkelingsruimte aanwezig. Hiervoor is toepassing van de hardheidsclausule nodig.
- In de overige hexagonen is ofwel geen sprake van (naderende) stikstofoverbelasting (geel, dit betreft 27 hexagonen, met een maximale depositie van 31,73 mol/ha/jaar) ofwel de depositie is lager dan 3 mol/ha/jaar (oranje), ofwel beide (blauw). In deze hexagonen is hiervoor op dit moment voldoende ontwikkelingsruimte aanwezig. Deze zijn regulier vergunbaar.

Depositiewaarde van paarse hexagonen:

PointID	value_ntot
3359824	5,64
3362882	4,91
3358298	3,52
3365940	3,12

Cumulatief effect:

In dezelfde periode voert Evides / WBB een project uit voor het aanpassen van de taluds van spaarbekken De Gijster. Op het moment van vergunningaanvraag voor Innamepompstation

Bergsche Maas is de ontwikkelingsruimte voor dit parallelle project reeds gereserveerd. Het cumulatieve effect van beide projecten is daarmee automatisch in de PAS-systematiek opgenomen. Het project in De Gijster heeft overigens een beperkte uitstoot in de voor deze aanvraag relevante hexagonen.

Berekeningsmethode:

De realisatie betreft een tijdelijk project (ten hoogste 5 kalenderjaren). Conform de Regeling PAS wordt de totale uitstoot hierbij in de Aerijs-calculator over de hele projectduur gedeeld door 6. De actuele planning voorziet voor dit project activiteiten tijdens 2018, 2019 en 2020, waarin de uitstoot uiteraard niet gelijk verdeeld is. Bij een uitvoeringsduur van meer dan 1 kalenderjaar adviseert overheidswebsite www.bij12.nl (Instructie gegevensinvoer voor AERIUS calculator d.d. 18 mei 2016): het invullen van de totale projectemissie in combinatie met een duur van één jaar. Hierbij is het uitgangspunt om als zichtjaar het jaar te nemen waarin de uitstoot het hoogst is (in verband met autonome ontwikkeling en achtergrondwaarden). Bij dit project is dat 2019. Daarom is de berekening uitgevoerd als de totale uitstoot in één jaar, namelijk 2019. Overigens zijn er ter vergelijking berekeningen gemaakt met startjaar 2018 en met halve projectuitstoot in 2 jaar, maar dit bleek geen invloed te hebben op de resultaten.

3.3 Mogelijke overige effecten Natura2000-gebieden

In hoofdstuk 4 van de natuurtoets (bijlage 26) zijn de mogelijke overige effecten voor Natura2000-gebieden bepaald.

De conclusie in paragraaf 8.1 van de natuurtoets is hieronder opgenomen:

1. *Als directe effecten als gevolg van het project Innamepompstation Bergsche Maas gaat tijdelijk 0,61 ha van habitatype H3260_B Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden), 4,67 ha zoekgebied voor H6430_B Ruigten en Zomen (Harig wilgeroosje) en 7,45 ha H91E0_A Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen) verloren. Bittervoorn, kleine en grote modderkruiper en bever verliezen tijdelijk een zeer klein deel van hun leefgebied. Er treedt een tijdelijk verlies aan broedgebied van zeker 2-3 paar blauwborsten, 2-3 paar snorren en 9-14 paar rietzangers op. Bij de nietbroedvogelsoorten gaat van enkele tientallen meerkoeten het foerageergebied gedurende enige tijd verloren.*
2. *Indirecte effecten als gevolg van het project innamepompstation Bergsche Maas als versnippering, verdroging, verstoring en verontreiniging (stikstofdepositie) zijn niet aan de orde.*
3. *Het project innamepompstation Bergsche Maas zal leiden tot een (zeer geringe) extra depositie van stikstof in Natura 2000-gebied Biesbosch. Effecten op instandhoudingsdoelen voor stikstofgevoelige habitatypes of leefgebieden van soorten zijn daarbij uitgesloten.*

In overleg met de gebiedsbeheerder, Staatsbosbeheer, heeft Evides afgesproken dat de ingreep alleen kan plaatsvinden indien aan de ingreep inrichtingsmaatregelen zijn gekoppeld, die een kwaliteitsverbetering tot gevolg heeft voor habitatypes, die ook genoemd worden in het Ontwerpbeheerplan Biesbosch. De inrichtingsmaatregelen zorgen voor de ontwikkeling van broedgebied voor rietbroedvogels als blauwborst, snor en rietzanger in de Fortunapolder, waardoor effecten door de ingreep van het innamepompstation Bergsche Maas slechts tijdelijk zijn en uiteindelijk leiden tot een verhoging van het aantal broedparen van blauwborst, snor en rietzanger. Ook andere rietgebonden soorten kunnen hiervan profiteren.

Op St. Jansplaat wordt de dynamiek versterkt door de aanleg van een kreek en het deels verlagen van het maaiveld, waardoor een kwalitatief beter zachthoutoibos ontstaat van 9,2 ha en ook 1,6 ha moerasvegetatie en 0,5 ha kreek met slikranden. Dit vervangt het minder goed ontwikkeld zachthoutoibos dat nu op deze locatie aanwezig is. Door de vooroever van het Spijkerboor weer op de juiste hoogte te brengen kan het habitatype H3260_B Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden) zich weer herstellen.

Op grond van de in dit rapport gepresenteerde objectieve gegevens zijn op termijn negatieve effecten als gevolg van het project innamepompstation Bergsche Maas op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uitgesloten, mits de inrichtingsmaatregelen gepresenteerd in Boudewijn & Middelveld (2017) gerealiseerd worden. Er zal dan sprake zijn van

hooguit een tijdelijk verlies en uiteindelijk krijgen alle habitattypen en soorten, die beïnvloed worden, te maken met een kwaliteitsverbetering, zoals ook in het Ontwerpbeheerplan Biesbosch wordt nagestreefd.

Bij De Gijster moet de een deel van de kwelsloot tijdelijk verdwijnen. Hierin komen verschillende vissoorten met een instandhoudingsdoel voor. Te verwijderen delen van de kwelsloot moeten eerst worden afgezet en vervolgens moeten de hier aanwezige vissen worden weggevangen en overgezet.

Cumulatieve effecten

In De Gijster worden ook maatregelen voor verbetering van de waterkwaliteit genomen. Indien de hiervoor benodigde werkzaamheden gelijktijdig plaatsvinden met het intrekken van de leidingen via De Gijster zijn effecten op de slobeend niet volledig uit te sluiten, tenzij met de ruimtelijke verdeling van de werkzaamheden hiermee rekening wordt gehouden.

4 Beschermde plant- en diersoorten

4.1 Aanwezige soorten

Hoofdstuk 5 en 6 van de natuurtoets (bijlage 26) beschrijven de aanwezige soorten en de effecten op de soorten.

In de natuurtoets wordt het volgende geconcludeerd in paragraaf 8.3:

Bij de werkzaamheden worden watergangen beïnvloed waar bittervoorn en kleine en grote modderkruiper voorkomen. Daarnaast wordt broedgebied van de snor, rietzanger en blauwborst en leefgebied van de Noordse woelmuis beïnvloed. Indien de werkzaamheden, inclusief inrichtingsmaatregelen, conform de hier beschreven aanpak worden uitgevoerd zijn significant negatieve effecten uit te sluiten en is er alleen sprake van hooguit tijdelijke negatieve effecten. De beoordeling van de noodzaak voor een vergunning ligt bij het bevoegd gezag.

Vandaar dat ontheffing aangevraagd wordt voor de bittervoorn, de kleine en grote modderkruiper, snor, rietzanger, blauwborst en Noordse woelmuis (zie bijlage 42 Exceltabel soorten d.d. 19 december 2017).

4.2 Ecologische inventarisatie

Paragraaf 2.3 van de natuurtoets (bijlage 26):

Om de effecten van de mogelijke ingreep op bestaande natuurwaarden te kunnen inschatten is in najaar 2013, voorjaar 2014 en voorjaar 2015 uitgebreid veldwerk verricht, waarbij informatie over het voorkomen van beschermde broedvogels, vissen, hogere planten en zoogdieren is verzameld. In mei 2017 is een aanvullend veldbezoek gebracht, zodat de verzamelde gegevens nog steeds actueel zijn. Het gebied ten westen van het Spijkerboor is onderzocht in najaar 2013 en voorjaar 2014. De Fortunapolder is onderzocht in voorjaar en zomer 2015. Voor de broedvogels zijn drie ochtendbezoeken gebracht in april, mei en juni en een avondbezoek, waarbij het gehele gebied is bezocht. Tevens is gezocht naar nesten van vogelsoorten, waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is. Begin mei en juni zijn de onderzoeksgebieden in 2014 en 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde plantensoorten. In mei 2014 en 2015 is het voorkomen van beschermde vissoorten onderzocht met behulp van een standaard steeknet, waarbij op regelmatige afstanden en met name op kansrijke locaties het voorkomen van beschermde vissoorten is bemonsterd. Daarnaast zijn fuiken in watergangen geplaatst om het voorkomen van de grote modderkruiper in beeld te brengen.

In najaar 2013 en voorjaar 2014 is het gebied ten westen van het Spijkerboor onderzocht op het voorkomen van kleine zoogdieren. Hiervoor werden op raaien twee keer tien life-traps uitgezet, die voorzien waren van aantrekkelijk aas voor zowel herbivore als insectivore kleine zoogdieren. De eerste drie nachten waren de vallen niet op scherp waren gezet maar wel voorzien van aas en hooi. Hierna werd er gedurende 5 nachten gevangen, waarbij de vallen 's ochtends vroeg en in het begin van de avond werden gecontroleerd. Figuur 2.12 geeft een overzicht van de locaties waar met vallen is gevangen.

4.3 Motivatie wettelijk belang

In paragraaf 2.1 is de nut en noodzaak van de aanleg van pompstation Bergsche Maas toegelicht. Daarnaast nadere onderbouwing in het Inrichtingsplan paragraaf 2.2 beschrijving ingreep en achtergronden en MER hoofdstuk 2.1 probleemstelling.

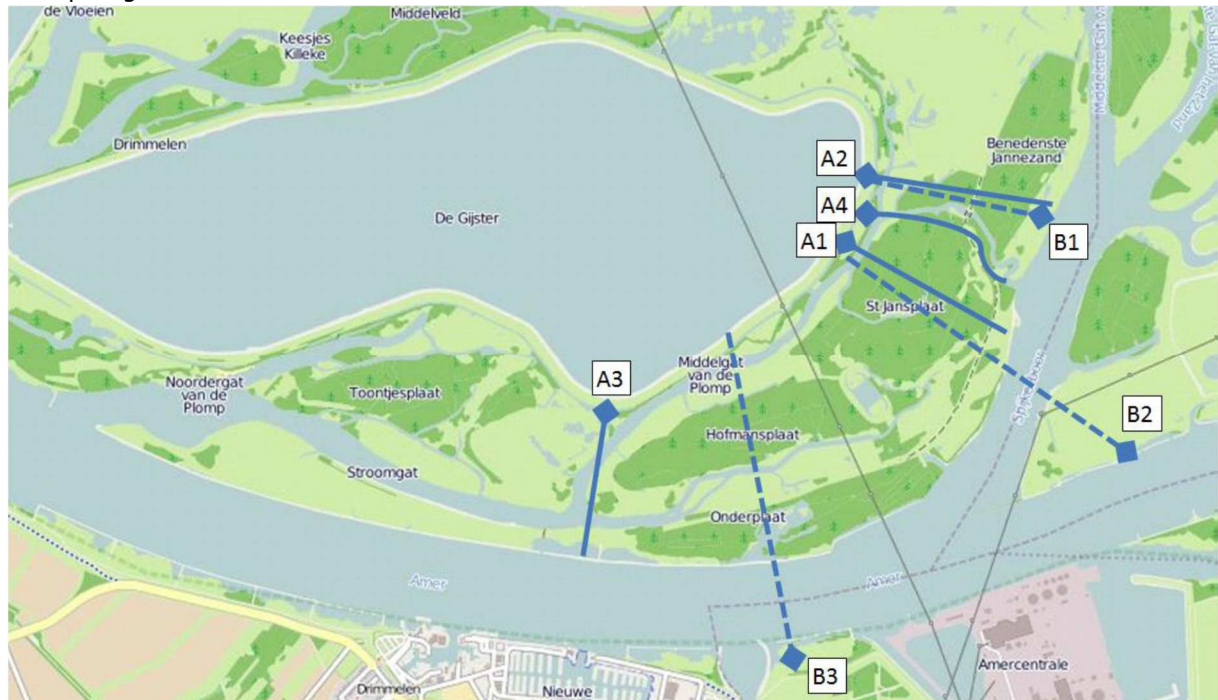
4.4 Andere bevredigende oplossingen (alternatieven)

Alternatieve locaties

In het MER (bijlage 5) in hoofdstuk 3.2 is de trechtering van alternatieven beschreven:

- Par 3.2.2 quickscan alternatieven pompstation
- Par 3.2.3 nadere verkenning innamepunt (7 alternatieven onderzocht) voor de locatie pompstation (zie onderstaande afbeelding)
- In het MER zijn uiteindelijk vier varianten uitgewerkt.

MER paragraaf 3.2.3:

Afbeelding 12: ligging varianten

Uit de verkenning blijken de varianten A1 (Innamegeul Spijkerboor Zuid), A2 (Innamegeul Spijkerboor Noord), B1 (Innamepompstation Spijkerboor Noord) en B2 (Innamepompstation Bergsche Maas c.q. de voorgenomen activiteit) de meest geschikte opties te zijn.

Uiteindelijk is variant B2 de voorgenomen activiteit geworden. De keuze voor de realisatiemethode van de leidingen, namelijk ontgraven van een sleuf en afzinken ("in den natte"), is eveneens omschreven in de MER paragraaf 3.2.3.

Naast het MER gaat ook paragraaf 2.1 van de natuurtoets (bijlage 26) en paragraaf 2.3 van Inrichtingsplan (bijlage 34) met de beschrijving van de voorkeursvariant hier nader op in.

Alternatieve inrichtingsplannen

Hoofdstuk 4 van het Inrichtingsplan (bijlage 34) beschrijft de inrichtingsvisie voor het gebied waar aan de hand van de inrichtingsdoelen de inrichting nader is onderbouwd.

Natuurtoets paragraaf 2.4:

De uitwerking van de inrichting is in samenwerking met Staatsbosbeheer opgesteld en heeft als doel om de kwaliteitsverbetering, zoals die in het Ontwerpbeheerplan wordt genoemd, te realiseren. Voor een volledig overzicht van de maatregelen wordt verwezen naar Boudewijn & Middelveld (2017). Hieronder worden de maatregelen kort samengevat:

- *In de Fortunapolder wordt het waterpeil opgezet om inundatieriet maar vooral ook waterriet te realiseren voor rietbroedvogels. Lokaal worden enkele verhogingen aangebracht om leefgebied voor de Noordse woelmuis te behouden en broedmogelijkheden voor de bruine kiekendief te realiseren.*
- *In het Spijkerboor wordt de uitgangssituatie hersteld, maar ter plaatse wordt de waterbodem gesaneerd en worden vervuilde bodemplagen afgevoerd.*

- *Op de St. Jansplaat wordt in het ingreepgebied van de leidingen de bodem niet tot op de uitgangshoogte teruggebracht. Dit geldt ook voor de 60 m brede zone van het gronddepot langs de sleuf. Vanaf het Spijkerboor komt een kreek net ten noorden van de leidingen naar het centrum van de St. Jansplaat. Hierdoor neemt de dynamiek op de St. Jansplaat toe, waardoor de kwaliteit van het zachthoutoobos hier ter plaatse toeneemt. In totaal wordt beoogd hier 9 ha goede kwaliteit zachthoutoobos te ontwikkelen op zowel het gronddepot (droge ingreepgebied) als in het westelijke deel van het natte ingreepgebied. In het oostelijke deel van het ingreepgebied wordt het maaiveld verlaagd ingericht (0,6 – 0,7 m +NAP), waardoor ruimte ontstaat voor de ontwikkeling van 1,2 ha moerasvegetatie. Dit levert leefgebied voor moerasvogels en de Noordse woelmuis op.*
- *In het Middelgat van de Plomp wordt de Ausgangssituatie na de aanleg van de leidingen weer hersteld.*

De hierboven genoemde maatregelen zijn onderdeel van de totale ingreep in het kader van de aanleg van het Innamepompstation Bergsche Maas.

Alternatieve werkwijzen

Werkwijze beschreven in paragraaf 2.1 Natuurtoets en in paragraaf 4.3 van het MER.

Alternatieve planning

Paragraaf 2.1 Natuurtoets (bijlage 26) beschrijft de chronologische volgorden van de werkzaamheden. Bijlage 3 geeft de indicatieve planning van de werkzaamheden.

Toelichting chronologische volgorde werkzaamheden uit Natuurtoets paragraaf 2.1 (omschrijving daaronder in de natuurtoets):

Hieronder worden de werkzaamheden in chronologische volgorde beschreven. De beschrijving van onderdeel 1 is ontleend aan Van de Waerdt (2017) en van de onderdelen 2-10 aan Van der Laag (2017). De gedetailleerde planning staat in bijlage 3 weergegeven. De beschrijving van de werkzaamheden en de planning zijn indicatief en geeft een mogelijke wijze om het werk te realiseren. Andere werkwijzen zijn ook mogelijk, mits ze geen grotere effecten hebben. Deze optie omschrijft de maximale randvoorwaarden, waarbinnen de te contracteren aannemer(s) mag/mogen opereren. Bijlage 5 bevat de werktekeningen van Evides die bij de vergunningaanvragen zijn gevoegd.

Indicatieve realisatieplanning: leidingen zie bijlage 9-4; pompstation zie bijlage 11-4. (zie ook opmerking op de planning in paragraaf 3.1 van deze toelichting).

4.5 Mitigatie

In bijlage 4 van de Natuurtoets (bijlage 26) zijn de maatregelen om verbodsbepalingen te voorkomen opgenomen.

Om overtredingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen bij verschillende werkzaamheden maatregelen genomen te worden. Hier wordt een beperkt aantal maatregelen beschreven. Pas wanneer de uiteindelijke uitvoeringswijze bekend is en ook het tijdstip van uitvoering, kunnen de daadwerkelijke maatregelen om overtredingen van de Wet Natuurbescherming geformuleerd worden.

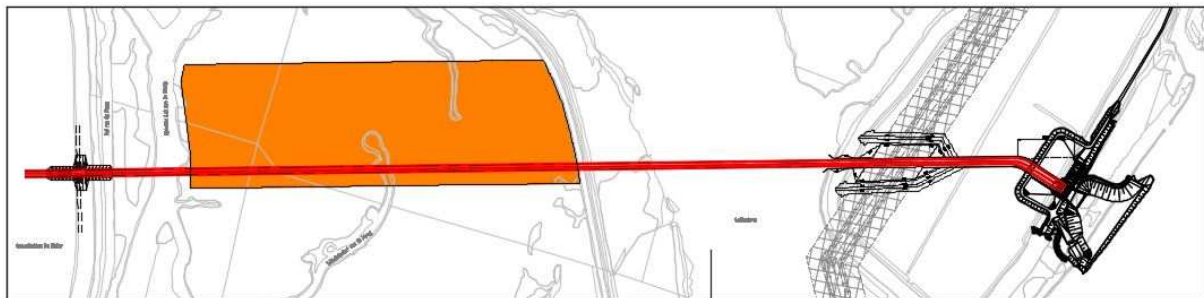
Zie verder bijlage 4 van Natuurtoets (bijlage 26).

5 Vellen van een houtopstand en ontheffing herplantplicht

We doen een melding Wet natuurbescherming "Vellen van een houtopstand" voor 10,6 ha doorgeschoten griend op de St. Jansplaat en struweel in de Fortunapolder rondom het pompstation Bergsche Maas. In dit hoofdstuk is dit nader toegelicht.

5.1 Doorgeschoten griend op de St. Jansplaat

De St Jansplaat bestaat uit doorgeschoten griend (en een kleine kreek). Onderstaand plaatje geeft in het oranje vlak het deel van de St Jansplaat weer dat gekapt moet worden. Hier verwijderen we ook de leeflaag en stobben (afvoeren). De contour komt uit de tekening van de bouwphase. Het betreft de sleuf en het depot.

De oppervlakte van het oranje vlak is 10,6 ha.

Hierbij wordt opgemerkt:

- Wellicht wordt de afmeting van de natte sleuf en/of het depot nog geoptimaliseerd (verkleind) door de aannemer omdat deze nu iets conservatief is ingeschat.
- Conform het inrichtingsplan (bijlage 34, paragraaf 4.3.2) moet iets meer dan deze zone selectief worden gekapt:

De bomen langs de rand [van het ingreepgebied] zijn zeer kwetsbaar voor windworp, met name in het groeiseizoen als ze blad dragend zijn. Door een geleidelijke overgang te creëren buiten de ingreepzone van enkele tientallen meters, waarbij niet windgevoelige bomen worden gespaard, kan grootschalige windworp worden voorkomen.

Desalniettemin is in het huidige plan 10,6 ha de actuele schatting voor dit deel.

De oever van het Spijkerboor bestaat uit een rietzone met lokaal wat wilgenbos.

In de natuurtoets (bijlage 26) paragraaf 8.3 is het volgende opgenomen over de doorgeschoten griend op de St. Jansplaat:

Overige aandachtspunten

De Boswet vormt tegenwoordig een onderdeel van de Wet natuurbescherming. Indien bos verwijderd wordt, geldt een herplantplicht, tenzij het bevoegd gezag toestemming geeft om hier van af te wijken. Op de St. Jansplaat gaat het om ongeveer 2 ha wilgenbos, dat omgezet wordt in kreek en moerasvegetatie. De overige delen van de doorgeschoten grienden kunnen zich na herinrichting ontwikkelen weer ontwikkelen als zachthoutooibos. De provincie Noord-Brabant is op dit punt bevoegd gezag.

5.2 "Bos" Fortunapolder en rondom pompstation Bergsche Maas

"Bos" Fortunapolder

In de Fortunapolder zal vegetatie weggehaald moeten worden ten behoeve van de gewenste vegetatie in de eindsituatie. Dit is beschreven in het inrichtingsplan (bijlage 34 bladzijde 29):

Verwijderen opslag

In met name het oostelijke deel van de polder is op het ogenblik opslag van bomen aanwezig (zie figuur 4.4). Deze opslag dient verwijderd te worden door de bodem te frezen. Belangrijk is wel om eventueel aanwezig riet zoveel mogelijk te sparen, omdat dit een goede basis biedt voor de rietontwikkeling.

Figuur 4.4 Opslag in het oostelijke deel van de Fortunapolder, die verwijderd moet worden. Op de voorgrond is riet zichtbaar dat zoveel mogelijk gespaard moet worden.

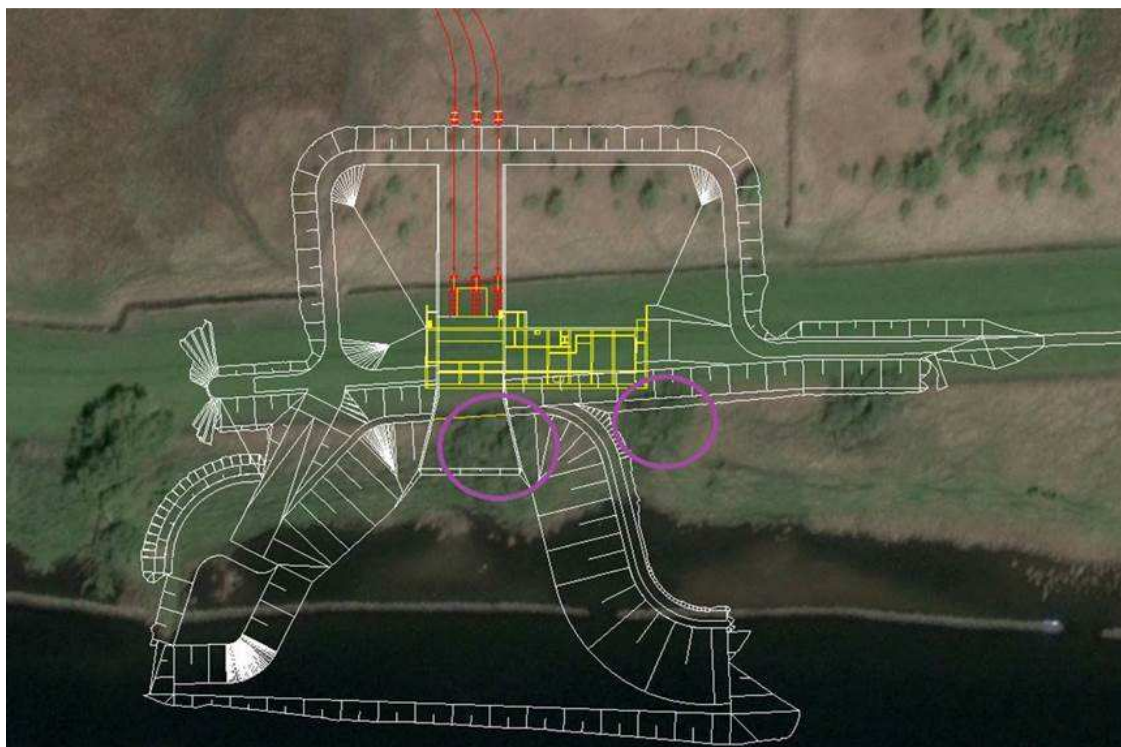
Dit staat in de vegetatielegger (zie onderstaande afbeelding) aangeduid als “riet en ruigte”; hier zijn oude stobben doorschoten.

Figuur 4.3 Vegetatielegger van de Fortunapolder (<http://demp-geoservices.rijkswaterstaat.nl/vegetatielegger>).

Struweel bij het pompstation

Op onderstaande afbeelding (google earth, mei 2016) is met paars cirkels aangegeven welke vegetatie verwijderd moet worden t.b.v. de realisatie van het pompstation.

Zoals op de afbeelding op de vorige bladzijde van de vegetatielegger te zien is, gaat het t.p.v. het pompstation om "struweel".